

Nr 73.

Av herr **Olsson** i Mellerud, *om pension eller årligt understöd åt fru Hildur Cecilia Holmberg.*

Med hänvisning till nedanstående yrkande om pension eller understöd åt fru Hildur Cecilia Holmberg i Vänersborg får undertecknad anföra följande:

Fru Holmberg levde i äktenskap med musikfanjunkaren vid dåvarande Västgöta regemente Hjalmar Holmberg tills äktenskapet i oktober 1921 av Vänersborgs rådhusrätt upplöstes. Inseende de stora svårigheter som vid en äktenskapsskillnad skulle inställa sig för fru Holmberg, där hon på grund av olika omständigheter skulle få den väsentliga försörjningsbördan av inte mindre än sex barn, hade fru Holmberg i det längsta motsatt sig äktenskapets upplösning, men då mannen, som i hemmet varit i hög grad brutal och hänsynslös, inte lämnade henne någon ro, måste hon för att undvika en eventuell tragedi till sist lämna sitt medgivande till äktenskapets upplösning. Mannen Holmberg vidtog omedelbart åtgärder för ingående av nytt äktenskap med en annan kvinna, men då Holmberg innan detta äktenskap fullbordats måste intagas å sinnessjukhus för fullt utbruten sinnessjukdom, bröts förbindelsen på den kvinnliga kontrahentens initiativ innan äktenskapet fullföljts.

Efter sju månaders vård — sist å Restads sinnessjukhus — utskrevs Holmberg på försök och bodde då i Vänersborg, där han dagligen besökte sin tidigare familj och likaledes där oftast intog sina måltider och i övrigt njöt den omvårdnad familjen kunde ge. Under denna tid föreslog han sin förra hustru vid upprepade tillfällen att återgå till den äktenskapliga samlevnaden och ingå nytt äktenskap, vilket hon emellertid ansåg sig böra avböja, dels på grund av mannens sinnessjukdom och dels på grund av annan honom ådragen sjukdom med betänkliga följdverkningar. Mannens sinnessjukdom förvärrades åter, och han måste ånyo intagas å sinnessjukhus för vård. Holmberg avled å sinnessjukhus på våren 1926.

Fru Holmbergs barn erhöilo från arméns nya änke- och pupillkassa en årlig pension under minderårighetstiden på sammanlagt 250 kr.

En ansökan av fru Holmberg om att av nåd erhålla pension eller understöd har behandlats av Kungl. Maj:t och enligt beslut, meddelat den 30 oktober 1941, icke föranlett någon åtgärd.

Fru Holmbergs lott är tragisk. Med säkerhet torde Holmbergs sinnessjukdom, vilken ju också utbröt så att han måste omhändertagas omedelbart efter äktenskapsskillnaden, ha varit till finnandes redan åtskillig tid före näm-

da tidpunkt, vilket också torde framgå av intyg, som skall tillställas vederbörande utskott. Då emellertid ingen psykiatrisk undersökning företagits vid denna tidpunkt kan detta förhållande icke juridiskt bevisas. Sannolikhets-skälen, såsom exempelvis Holmbergs ekonomiska handlande, hans brutali-tet och hänsynslöshet i hemmet m. m., tala med styrka för att tidpunkten för den konstaterbara sinnesrubbningsinträtt redan under äktenskapets sista tid. Det synes onekligen för hårt, om en förvärvad rätt till änkepen-sion skall helt gå till spillo genom handlingar av den ena kontrahenten i äkten-skapet och vilka handlingar med skäl måste misstänkas härleda sig från fö-religgande, om ock icke fullt utbruten, sinnessjukdom.

Fru Holmberg, som är född 1886, vitsordas som en duktig kvinna och en god mor för sina sex barn, av vilka fyra som självförsörjande vistas utom hemmet. Yngsta dottern har arbete i Vänersborg med inkomst av 125 kr. i månaden, vilken inkomst får bidra till familjens uppehälle, där försörj-ningsbördan tynges av att en dotter, som under längre tid lidit av knölros, icke ännu kunnat återvinna sin arbetsförmåga. Uppfostringsskyldigheten har fru Holmberg fullgjort utan anlitan- de av stöd från det allmänna, men som framgår av närslutna läkarintyg är arbetskraften så nedsatt av ålder och ohälsa, att ett stöd i form av pension eller understöd även ur denna synpunkt är högeligen påkallat.

Med hänvisning till ovanstående får undertecknad sålunda hemställa,

att riksdagen måtte besluta tilldela fru Hildur Cecilia Holmberg i Vänersborg en årlig pension i enlighet med vad vederbörande pensionsbestämmelser stadga för efterlevande hustru,

eller om detta icke kan beviljas medgiva nämnda fru Holmberg ett årligt understöd med belopp, som efter pröv- ning kan befinnas skäligt.

Stockholm den 20 januari 1943.

C. P. Olsson,
Mellerud.

Bil. A.

Fru Hildur Holmberg, f. d. 5/4 1886, från Vänersborg, som jag personli- gen känner, har vid undersökning i dag visat sig lida av betydande åder- bråck å bägge benen med betydande bensvullnad. På h. ben förefinnes ett 5-öresstort bensår medialt över tibia och på v. ben finnes antydning till samma. Hjärtundersökningen visar myocardit med nedsatta pulsationer. Blodtryc-

ket är förhöjt — 180/120. Fru Holmberg har vid undersökningar både 1941 och nu visat något förhöjd SR (omkr. 20 mm). Sannolikt orsakas denna av bensåret.

Med hänsyn till patientens ålder, som gör, att någon nämnvärd förbättring av hennes hjärt- och kärlsystemssjukdom inte är att vänta, måste fru Holmberg anses lida av betydlig nedsättning av arbetsförmågan, som sannolikt kommer att försämrans allt mera under de närmaste åren.

Intygas på heder och samvete.

Vänersborg den 2 januari 1943.

S. Thunström.

Lasarettsläkare.

Bil. B.

ÅLDERSBETYG.

Uppslag i Förs.-boken 1455.

1. Att Hildur Cecilia Holmberg f. Paradis
2. är född den 5 april år 1886 (åtta sex)
3. i Bjufs församling i Malmöhus län, blev 21/11 1921 skild från musikfanjunkare Hjalmar Sigfrid Holmberg, som avled den 18/5 1926
4. betygar: *Vänersborgs församling i Älvsborgs län*
5. den 28 dec. år 1942.

Bengt Swarén.

Komminister.
